

บทที่ 10 จริยธรรมธุรกิจและความ รับผิดชอบต่อสังคม

องค์การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ก็จะมีวิธีที่ก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นในหลายๆ ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1. ด้านประชากร** การมีจริยธรรมทางธุรกิจจะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นเนื่องจากธุรกิจต่างๆ ถือได้ว่าเป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
- 2. ด้านสิ่งแวดล้อม** สถานประกอบการนั้นจะต้องไม่มีส่วนทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดปัญหา โดยธุรกิจต่างๆ ที่มีจรรยาบรรณทางการประกอบอาชีพทางสิ่งแวดล้อม
- 3. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ** การมีจริยธรรมทางธุรกิจจะทำให้สังคมและเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า

จริยธรรมธุรกิจกับผู้บริหาร

หลักจริยธรรมในการประกอบธุรกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารทุกคนควรจะต้องพึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทางธุรกิจ ได้แก่

- มีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคน ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าคือ การให้บริการอย่างเป็นธรรมต่อผู้บริโภค
- มีความรับผิดชอบต่อพนักงาน คือการเป็นนายจ้างที่ยุติธรรม จ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์แก่พนักงานอย่างถูกต้องและเป็นธรรม
- มีความรับผิดชอบที่มีต่อคู่แข่ง ซึ่งควรมีการแข่งขันในเชิงการค้าที่เสมอภาคเป็นธรรม ตามกฎหมายและธรรมเนียมปฏิบัติทางธุรกิจ
- มีความรับผิดชอบต่อชุมชน เช่น การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนรู้จักรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีไว้ใช้ตลอดไป

2. **ความเปิดเผยโปร่งใส (Transparency)** ความโปร่งใสเป็นสภาพที่กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์กติกาต่างๆ

มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา

3. **การยึดถือกฎระเบียบที่ยุติธรรม (Rule of Law)** จริยธรรมจะมีความหมายกว้างกว่ากฎระเบียบ

4. **การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Public Mind)** การตัดสินใจทำในสิ่งใดๆ จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

ก่อนเป็นที่ตั้ง

5. **ความซื่อสัตย์ (Integrity)** มีความซื่อสัตย์ในทุกกิจกรรมในการ

ประกอบธุรกิจ ตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบในการผลิตที่มีคุณภาพ

และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ

คำว่า จรรยาบรรณทางธุรกิจ จะหมายถึงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมของผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือธุรกิจอื่น ๆ โดยปัจจัยที่มีผลต่อจรรยาบรรณทางธุรกิจมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายใน มีผลต่อจรรยาบรรณของธุรกิจดังต่อไปนี้

- ความกดดันเพื่อผลงานหรือผลผลิต ธุรกิจที่เน้นเรื่องผลผลิตจะสร้างความกดดันให้เกิดขึ้นกับพนักงานในเรื่องผลงาน
- สภาพการเงินภายในธุรกิจ หากธุรกิจมีปัญหาเรื่องการเงินก็จะทำให้เกิดการลดค่าใช้จ่ายต่างๆ อันประกอบไปด้วยสวัสดิการและค่าใช้จ่ายต่างๆ

- ไม่พอใจในกลุ่มพนักงาน เช่น ไม่พอใจในนโยบายการบริหาร ไม่พอใจการจ่ายโบนัสไม่พอใจในสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความไม่พอใจเกี่ยวกับสวัสดิการต่างๆ
- การมอบหมายงานไม่เหมาะสม เช่น การมอบหมายงานที่ไม่ยืดหยุ่นและหลักการ มีการเลื่อนตำแหน่งให้แก่พรรคพวกที่ไม่มีความสามารถ

2. ปัจจัยภายนอก

- การแข่งขันทางธุรกิจ ธุรกิจทุกประเภทจะต้องมีคู่แข่งและสภาพการแข่งขันที่กดดัน อาจทำให้เกิดการกระทำที่ไม่ถูกต้อง
- การเจริญเติบโตของธุรกิจ การที่ธุรกิจต้องต่อสู้เพื่อความมั่นคงและความอยู่รอดของกิจการ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ ความรับผิดชอบต่อสังคมที่ผู้บริหารควรมีต่อสังคม 4 ระดับคือ

1. ความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ (Economic Responsibility) เพื่อผลิตสินค้าและบริการตามที่ประชาชน

ต้องการ แล้วนำมาขายและก่อให้เกิดกำไรสำหรับเจ้าของกิจการ

2. ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย (Legal Responsibility)

เพื่อดำเนินกิจการไปตามครรลองของกฎหมายและกฎข้อบังคับต่างๆ

3. ความรับผิดชอบต่อจริยธรรม (Ethical Responsibility) การกระทำบางอย่างไม่ใช่สิ่งที่กฎหมายบังคับ

4. ความรับผิดชอบต่ออย่างพิถีพิถัน (Discretionary Responsibility) ความรับผิดชอบต่อระดับนี้เป็นความ

สมัครใจของผู้บริหารองค์กรโดยตรง

จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบต่อสังคมอาจแบ่งเป็นระดับขั้นได้ โดยจากขั้นที่ 1 อันเป็นสิ่งที่ผู้บริหารหรือนักธุรกิจ

ต้องทำเพื่อความอยู่รอดของตนเอง

